UPPSALA BIO

HALVÅRSRAPPORT
2007 06 30

Från idé till marknad

Uppsala BIO-X projekt. Sid 4

Ett av landets främsta

Uppsala Innovation Centres inkubatorprogram. Sid 11

Världen, här är vi!

Stockholm-Uppsala Bioregion marknadsförs. Sid 12

Ledare

Fokuserade insatser och engagerade coacher

Receptet för Uppsala BIOs framgång

Jonas Åström:
Uppsala BIO initiativet har under våren 2007 passerat en viktig milstolpe. Efter en höst då flera externa granskare synat och kommenterat Uppsala BIO, fick vi ett bra underlag för en egen översyn. Att hålla rätt kurs på den tioåriga resan mot långsiktigt hållbar tillväxt inom life science-branschen i regionen är inte alltid självklart men – försiktigt optimistiska – just nu ser det bra ut!

Visionen lever

Kanske är det på plats att påminna oss själva om den långsiktiga visionen: 2010 är Uppsalas tillväxt starkast i Mälardalen. Uppsala är Sveriges centrum för life science och Uppsala-Stockholms-regionen en av världens fem främsta life science regioner.

Detta betyder att vi tror på Uppsalaregionens möjlighet att vara en drivmotor för hela Sveriges life science.

Arbetssätt: nya möten

Uppsala BIOs arbetssätt bygger på att i konkreta aktiviteter skapa nya möten mellan aktörerna inom Uppsalas life science bransch. Vi verkar i gränslandet mellan akademi och industri men involverar också den offentliga sektorn i strategiska diskussioner.

Finansieringen klar

Det är glädjande att konstatera att samtliga medfinansiärer från första perioden vill fortsätta satsa pengar och tid i det gemensamma initiativet. Dessutom har en rad företag och Akademiska sjukhuset anslutit sig det här halvåret. Uppsala BIO har i skrivande stund mer än 30 finansiärer bl a inkluderande 15 företag, SLU, Uppsala universitet och Uppsala Akademiska sjukhus. Vi har därmed säkrat finansieringen för det fortsatta arbetet, beskrivet i vår handlingsplan, under perioden 2007–2010.

Val av spetsområden

Att vilja vara en ledande life science-region innebär att Uppsala måsta kunna konkurrera med regioner som San Diego i USA, Bangalore i Indien eller Cambridge i Storbritannien. Då måste vi koncentrera oss på de spetsområden där resurserna vi har ger bäst effekt. Redan beslutet på regional nivå att fokusera på life science är viktigt. Men life science rymmer mycket. De första tre åren har vi lagt ner mycket kraft på att tillsammans med våra medlemmar förstå var våra verkliga styrkor och framgångsmöjligheter finns. Och vågat fokusera på dem.

Två applikationsområden där Uppsala har både innovations- och konkurrenskraft och som vi nu fokuserar på, möter också ett växande internationellt intresse, nämligen diagnostik och verktyg för utveckling och produktion av läkemedel. Dessa styrkeområden har utvecklats och byggts upp här under mer än ett halvt sekel, och i ett klimat av samarbete över gränserna mellan human och veterinär sjukvård, akademisk forskning och företag.

När vi talar om diagnostik inkluderar vi modeller, metoder och system för att identifiera och förutsäga sjukdomstillstånd så tidigt som möjligt. Marknadssegment som växer, både inom det human- och veterinärmedicinska området, är molekylär diagnostik och s.k. point-of-care lösningar.

Verktyg för effektiv utveckling och produktion av nya läkemedel är sedan länge den gren Uppsala varit ledande inom. Efterfrågan har ökat internationellt bl a till följd av skenande kostnader för utveckling av nya läkemedel och ökade krav på patientsäkerhet.

Signifikant är att regionen under våren varit värd för två stora möten som belyst just dessa områden, European symposium protein society i Stockholm samt European society clinical investigations (ESCI) i Uppsala. I bägge fallen har Uppsala BIO medverkat och presenterat egna forskningsprojekt.

Medlemmarna coachar

Precis som i andra tävlingssammanhang finns ofta bra coacher med som förklaring till lyckade resultat. Uppsala BIOs coacher är våra medlemmar som stöter på med idéer och kritik. ►

En inre krets av mycket dedicerade och viktiga personer är Uppsala BIOs styrgrupp. När vi satsar fokuserat bygger det på att vi har tillgång till den här gruppens erfarenheter, kunskaper och nätverk. Att dessa personer får möjlighet att lägga tid, tanke och engagemang i verksamheten är avgörande för om Uppsala ska lyckas i sitt uppsåt att vara en drivmotor för life science-sektorn och skapa tillväxt.

Akademiska sjukhuset en viktig partner

Akademiska sjukhuset blir också en allt aktivare partner i arbetet, vilket är lovande för framtiden. Nu tittar vi speciellt på innovationsmiljön kring Uppsala Akademiska sjukhus. Hur tar vi vara på de många goda idéer som uppstår dagligen i sjukvården, och som kan skapa fler företag, fler jobb?

Vi bör också lyfta fram den roll Akademiska sjukhuset spelar för forskningen och industrin. Betydelsen av högspecialiserad sjukvårdskompetens för innovationsklimatet är kanske inte så känd som vi trott. Kanske är det inte heller så känt att högspecialiserad sjukvård kräver mycket stora patientunderlag? Idag består detta patientunderlag av 2 miljoner personer. Vårt eget län har bara 300 000 invånare.

Tillväxt genom biobanker?

Framtidens hälsovård kommer att kräva allt större fasta resurser, och det finns anledning att redan nu börja diskutera vilken roll Uppsala vill spela. Hur kan vi även i fortsättning dra till oss de intressanta proverna och de bästa specialisterna för att utveckla en stark akademisk forskning och innovationer?

Patientunderlag är väsentligt också för att underhålla biobankerna – en tillgång som Uppsala BIO med flera tror kan bli en väsentlig tillväxtkraft. Gemensamt med bl a universiteten och Akademiska sjukhuset kommer Uppsala BIO att titta på hur vi kan tillgängliggöra dessa utan att kompromissa med ägarskap och integritet. Uppsala Diagnostics Institute, ett arbetsnamn, kan bli regionens nästa stora tillgång för tillväxt. ■

Jonas Åström

Det är vi som arbetar i Uppsala BIO!

Madeleine Neil är informationsansvarig i Uppsala BIO och arbetar med att marknadsföra Stockholm-Uppsala Bioregion
Telefon 018-57 23 53 madeleine.neil@uppsalabio.com

Rhiannon Sanders ansvarar för kompetensfrågor, och arbetar även med innovationsstöd och projekten i Uppsala BIO-X
Telefon 018-57 23 54 rhiannon.sanders@uppsalabio.com

Jonas Åström Processledare med särskilt ansvar för Uppsala BIO-X och innovationsstödet
Telefon 018-57 23 49 jonas.astrom@uppsalabio.com

Innehåll

Forskning och innovation

Från idé till marknad. Pågående Uppsala BIO-X projekt för samarbete akademi och industri. 4

Loc&Poc lämnar oss. Första projektet från Uppsala BIO-X tar steget mot kommersialisering. 6

Ledare från lokal industri. Nytt Uppsala BIO-X projekt på gång. Kanske ett projekt med ledning från lokal industri. 7

Möt Werner Wolf, senaste tillskottet till Uppsala BIO-X! Med lång erfarenhet från bl a tysk bioteknikindustri. 8

Nya starka forskningsmiljöer i Uppsala. En presentation av Uppsala RNA Research Center, Uppsala Berzelii Technology Center for Neurodiagnostics, samt projektet DIAVIS. 9

En av landets främsta. Vår partner Uppsala Innovation Centre räknas som en av landets främsta företagsinkubator för innovationer och nyföretagande inom life science. 11

Internationellt

Världen, här är vi! Stockholm-Uppsala Bioregion ska marknadsföras. 12

Stort intresse för Uppsala BIO i Europa. Uppmärksamheten ökar kring vår verksamhet. 14

Journalister häpnade över Linnés arv. Life science-företag bjöd internationella journalister på ny kunskap under Linnéjubileet. Kunskap som nu förs vidare. 16

Karriär och kompetens

Prepared for life (science). Pilotprojektet som förbereder studenter för arbetslivet fick starthjälp genom Uppsala BIOs nätverk. 17

Fullsatt! Uppsala BIOs och Naturvetareförbundets Karriärdagar fullsatta, igen. 18

Nätverket i Uppsala

En annorlunda life science-stad. CINDs kartläggning bekräftar bilden – Uppsala har speciella särdrag. 19

Linn sommarjobbar för 181 life science-företag. Uppsala BIOs företagsdatabas uppdateras. 20

Ja, vi behöver politikerna! 21

Varför är ni medlemmar? Fyra röster om Uppsala BIO. 22

De räknar forskare. Om CINDs roll i vår kartläggning av life science sektorn. 23

Branschskvaller-kväll. BIO-pub hos Klövern. 24

Från idé till marknad

Uppsala BIO-X projekt för samarbete akademi och industri

”Tvärvetenskaplig forskning med ett kommersiellt fokus”, så beskrivs oftast programmet Uppsala BIO-X. Det är alltså inte bara grupper med olika vetenskaplig bakgrund som programmet vill stimulera till samarbete. Minst lika viktig är medverkan från sjukvården, som ser behoven, och från företagen, som utifrån prototypen kan industrialisera en produkt, och marknadsföra den.

Snabbare och mer precisa metoder för diagnostik efterfrågas allt mer inom sjukvården. Det handlar om att förbättra livskvaliteten för många patienter och om att hålla nere sjukvårdskostnader. Att ta fram nya lösningar på sjukvårdens behov är oftast resultatet av ett nära samarbete mellan universitetsforskning, sjukvården och företag. Uppsala BIO-X handlar om att satsa på och stödja de projekt som behöver dessa kompetenser, som vill arbeta över gränserna och som vill våga något nytt.

Pågående projekt

Inom Uppsala BIO-X bedrivs just nu två projekt med fokus på nya verktyg för bättre diagnostisering av cancer och kroniska inflammatoriska tarmsjukdomar. CAMDIA och MICPROF är båda exempel på hur klinikens behov styr utvecklingen av metoder och tekniker som de akademiska forskargrupperna behärskar. ►

”The team with Human Proteome Resource KTH, Atlas Antibodies, Olink AB, Uppsala Academic Hospital (UAS), and the Rudbeck laboratory, is impressive and gathers expertise from the biotech tools area and the clinic. The project has started and the selection of biomarkers is underway.”

Ur Uppsala BIO-X vetenskapliga råd, april 2007.

Inom Camdia utvecklar man en högkänslig teknologi som ska användas för att leta och verifiera markörer för colorektalcancer i ett vanligt blodprov.

Microprof använder en blandning av PCR och DNA sekvensering tillsammans med bioinformatik för att diagnostisera förändringar i tarmfloran hos människor och djur som orsak/effekt av sjukdomstillstånd eller yttre påverkan.

Vetenskapligt råd granskar

Att styra den här typen av projekt är nästan omöjligt, och ändå så viktigt. Det vetenskapliga rådet som är kopplat specifikt till Uppsala BIO-X är med sin samlade erfarenhet från både forskning och industri en viktig tillgång.

Var sjätte månad är det dags för projekten att möta det vetenskapliga rådet. Och visst kan det bli svettigt! Frågor om validering av forskningsresultat blandas med kritiska synpunkter på patentsituationen eller den möjliga världsmarknaden. Allt måste nagelfaras för att ge projekten bästa tänkbara start på en lång resa från idé till marknad.

– Det är tuffa frågor från mycket erfarna personer, konstaterar Anders Alderborn som leder projektet Camdia. Men det är nyttiga timmar, och tack vare dessa personers engagemang ökar våra chanser rejält att komma i mål.

Så har också det vetenskapliga rådet, sina kritiska frågor till trots, varit mycket nöjda med projektens framsteg. Man är även medveten om den viktiga roll som Anders Alderborn och hans projektledar-kollegor spelar för att kunna hålla samman de olika kompetenserna och driva projektet mot nästa milstolpe.

Stöd från affärscoacher

Uppsala Innovation Centres affärscoacher stöttar projekten för att på bästa sätt förbereda dem för, eller ta med dem in i, kommersialiseringsfasen. För utan kommersialiseringen spelar det ingen roll hur väl prototyperna fungerar eller hur bra patentfrågan hanteras. Utan kommersialiseringen når inte resultaten sjukvården och patienterna. ■

”The scientific aspect of MICPROF is highly interesting and the data on differences in micro-biota between the different individuals and disease stages (IBD, CD) intriguing… A service business for healthcare samples seems rather far away. However, a lead into the animal production market seems to have opened. Contacts with companies interested in dietary food stock in poultry have been taken.”

Ur Uppsala BIO-X vetenskapliga råd, april 2007.

Klas Hjort

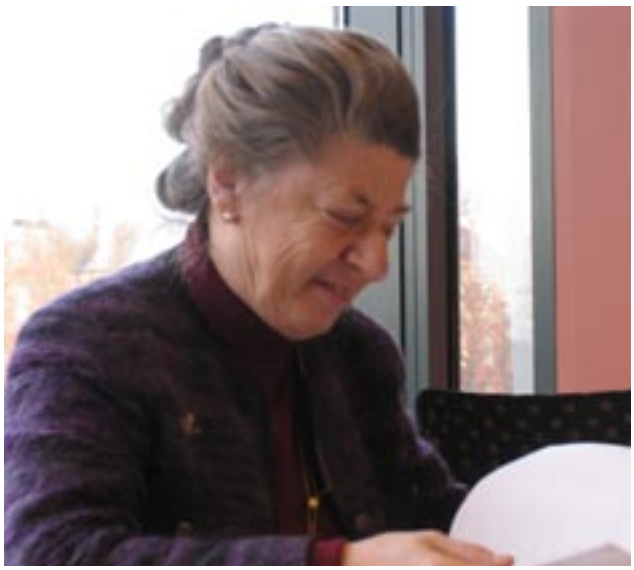

Karin Caldwell

Loc&Poc lämnar oss

Första projektet från Uppsala BIO-X tar steget mot kommersialisering

Under hösten är det dags för Uppsala BIO-X projektet ”Lab on a chip – point-of-care”, oftast kallat Loc&Poc, att lämna programmet. Målet har varit att utveckla ett nytt integrerat chip för point-of-care diagnostik.

Här samarbetar forskare från institutionen för materialvetenskap vid Ångström laboratoriet, institutionen för ytbioteknik och institutionen bioorganisk kemi samt avdelningen för klinisk kemi vid Uppsala Akademiska sjukhus. Denna synnerligen tvärvetenskapliga grupp har levererat ett antal nya lösningar för ett diagnostiskt chip för test av complement reactive protein (CRP), i dagligt tal sänka, som ska fungera som en sk point-of-care lösning.

Dags för färdig prototyp

Under ledning av professor Jan-Åke Schweitz och Dr. Klas Hjort har forskarna utvecklat chip design, pumpsystem och styrning av flödena i chipet. Professor Karin Caldwell har utvecklat nanopartiklar med ett komplett reportersystem baserat på luciferase, ett enzym som finns i bl a eldflugan.

Professor Lars Baltzer har utvecklat en ny typ av bindare för CRP som är mycket mindre och enklare att tillverka än dagens antikroppar. Dessa bindare möjliggör också en högre grad av kontroll över bindningens styrka och kinetik. Professor Anders Larsson vid klinisk kemi har representerat slutanvändarens perspektiv och definierat kraven på presentanda användbarhet kostnader m.m.

– Vi har inte riktigt nått slutmålet, att skapa ett integrerat chip med alla reagenser som kan avläsas hos patienten med en enkel digitalkamera och skickas till en expert för analys, säger projektledare Lars Baltzer. Men samtliga komponenter är färdiga. Nu letar vi efter kommersiella partners för att färdigställa prototypen.

Projektet har inneburit en skjuts framåt för bolaget ModPro. Det är i detta bolag som patenten ligger för de nya bindarna som tagits fram. På samma sätt har nya patentansökningar gjorts för chipdesign och reportersystem.

Stor marknad även för djurtester

Anders Larsson vid Uppsala Akademiska sjukhus tycker att det är intressant att ett diagnostiskt test av det här slaget inte är begränsat till humanmedicin.

– En stor marknad finns även inom veterinärområdet med tester för t ex hundar och hästar, påtalar han. Kontakter har också tagits med utländsk industri för den typen av tillämpningar.

Kontakter som består

För Uppsala BIO är det konkreta arbetet med produktutveckling mellan flera akademiska grupper en stor framgång i sig.

– Det är glädjande att grupperna jobbar så tätt tillsammans i det här projektet och vi räknar med att dessa kontakter blir bestående och leder till nya projekt, säger Jonas Åström vid Uppsala BIO. ■

”Det är frustrerande att vi bara kan stödja ett projekt, men vi försöker hjälpa alla sökande så gott vi kan. Några kan tänkas redan ha nått så långt att de borde vara mogna redan nu för UICs program, andra hoppas vi kunna hjälpa till åtminstone finansiering. Tyvärr är ju Uppsala BIO-X det enda program som både erbjuder coachning och finansiering för så här tidiga projekt.”

Jonas Åström, Processledare, Uppsala BIO

Nytt Uppsala BIO-X projekt på gång!

Ledare från lokal industri

Med det första projektet som vandrat från idé till ”proof-of-concept” på väg att lämna Uppsala BIO-X var det i våras dags att börja efterlysningen av nästa.

Hittills har alla projekt inom Uppsala BIO-X byggt på idéer från och letts av forskningsgrupper från akademin. Men vad skulle hända om projektgrupperna redan från början också bestod av företag? Skulle idéerna ha tillräcklig höjd? Skulle det finnas ett tillräckligt urval av idéer att välja mellan? Och fanns det ens intresse från sådana konstellationer att delta i Uppsala BIO-X program?

– Den här gången ville vi gärna se ett forskningsprojekt med ledning från den lokala industrin. Det skulle vara ett konkret projekt som visar på ”Uppsala-modellen”, där akademisk spetsforskning i en informell och öppen samverkan med befintlig life science-industri utvecklar nya produkter, berättar Jonas Åström.

22 sökande projekt

Det handlar om en satsning av ca 4 miljoner kronor på två år om ett intressant projekt kan identifieras. Det infattar även stöd i form av bl a affärscoachning.

Gensvaret blev mycket bra med 22 sökande projekt, alla inom life science, och huvudparten inom diagnostik eller läkemedelsutveckling.

6 projekt gick vidare

Ur de 22 projekten har Uppsala BIO-X vetenskapliga råd tillsammans med Uppsala BIOs ledning valt ut 6 att gå vidare med. Slutmålet är att identifiera ett vinnande projekt som startar under första kvartalet 2008, samtidigt som projektet Loc&Poc lämnar Uppsala BIO-X och går vidare.

Alla projekt är av hög kvalitet med spännande grupperingar. Samtliga har en tydlig industriell koppling och många är tänkta att styras från industrin men med forskningsaktiviteter tillsammans med och inom akademin.

Vilka söker?

Utan att gå in på vilka de sökande är – det är en process där de sökande garanteras full sekretess – kan man konstatera att variationen är stor. De flesta deltagande företagen är små, ofta nystartade företag. Men, här finns också globala jättar. Och det är inte bara Uppsalaföretag som söker.

– Vi är tydliga med att vi vill se resultaten förverkligas här i Uppsala, berättar Jonas, men idéerna kan ju komma från hela världen.

Forskargrupperna som deltar i projektansökningarna visar, liksom tidigare år, att samverkan över disciplingränserna är nödvändig. Merparten av grupperna är Uppsalabaserade, men inte alla.

För få kvinnor

Vidare kan man notera att cirka en fjärdedel av de sökande är kvinnor. En låg andel, tycker Uppsala BIOs ledning.

– Det borde finnas fler kvinnor med i Uppsala BIO-X , säger Jonas, med tanke på hur många kvinnor som verkar som framgångsrika forskare. Vi kommer att undersöka om det är något vi kan göra för att stimulera fler kvinnor inom industri och akademi att medverka inom våra projekt.

Valet klart i höst

Vilken gruppering som väljs ut för Uppsala BIO-X, och vilken deras innovativa idé är, presenteras under hösten. ■

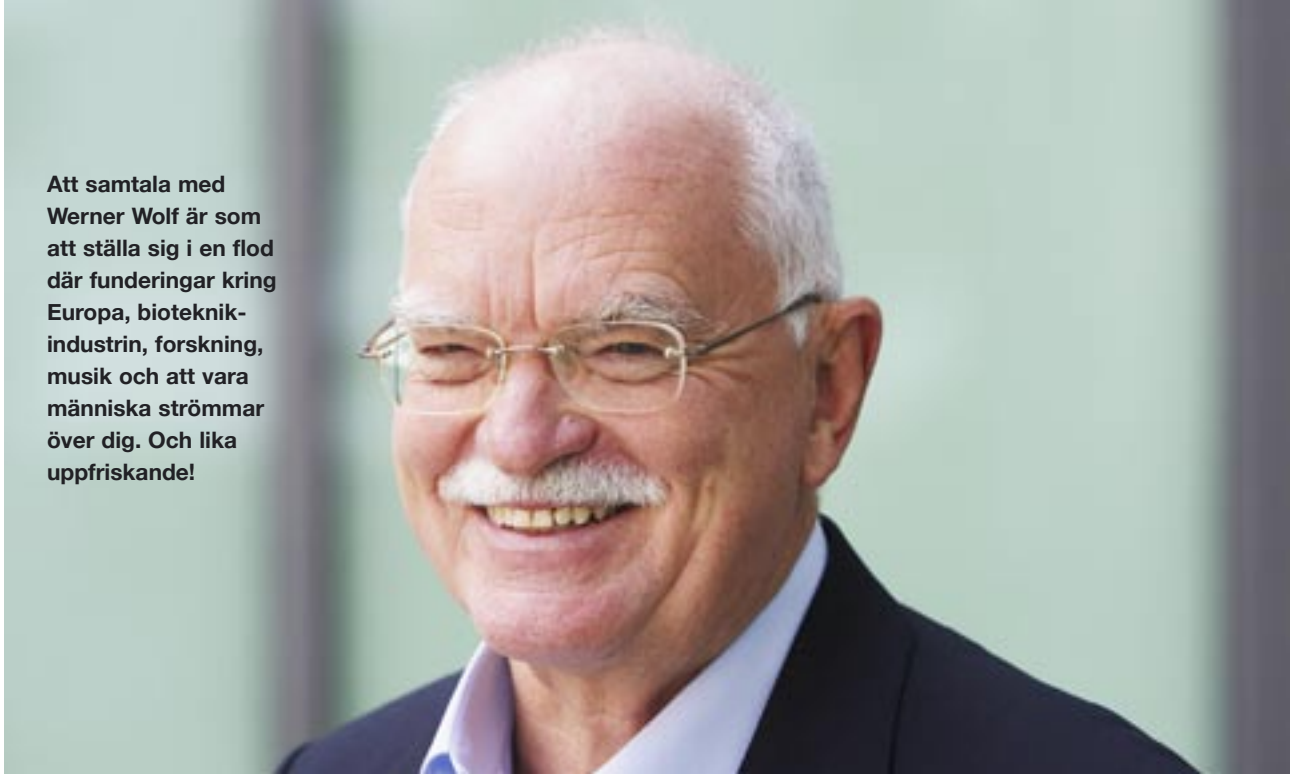

Att samtala med Werner Wolf är som att ställa sig i en flod där funderingar kring Europa, bioteknik-industrin, forskning, musik och att vara människa strömmar över dig. Och lika uppfriskande!

Dr Werner Wolf, ny medlem i Uppsala BIO-X vetenskapliga råd och partner vid TVM Capital i München.

Möt Werner Wolf

Senaste tillskottet till Uppsala BIO-X

Werner Wolf är partner i TVM Capital i München, och har lång erfarenhet från bioteknikindustrin, bl a som forskningsansvarig vid Boehringer Mannheims biokemidivision. Dessutom bär han med sig erfarenheter från en rad samarbeten och innovationsprojekt över Europa. Med ständiga resor för att medverka i utvärderingar av projekt och företagsidéer för Werner Wolf in en enorm kunskapsbredd i diskussionerna i Uppsala BIO-X, både kring projekt som ska utvärderas och kring arbetsformerna.

”Konflikter är som åskväder”

– Konflikter, konstaterar Werner på telefon från München, är som åskväder. Rätt hanterade är de inget att vara rädd för. Och precis som efter åskvädret är luften lättare att andas efteråt. Som rådgivare eller som entreprenör och innovatör måste du ta hand om konflikten. Våga ställa obehagliga och kanske triviala frågor: Vad händer om din idé fungerar? Räcker du och dina partners hela vägen ut? Det handlar inte om att de ska ha rätt svar på frågan utan hur de reagerar.

”Er roll är att hitta de goda rådgivarna. Och deras roll att ställa de rätta frågorna.”

– Innovatörer och entreprenörer är sällan tillräckligt förberedda när vi träffar dem på TVM första gången, men situationen har blivit mycket bättre, fortsätter Werner Wolf, inte minst tack vare satsningar som Uppsala BIO-X och Uppsala Innovation Centre. Er roll är att hitta de goda rådgivarna, och rådgivarnas roll är att ställa de rätta frågorna. Som innovatör är det viktigt att man vågar utsätta sig för frågorna, många gånger.

”Europa är fortfarande långt efter.”

– Europa är fortfarande långt efter USA inom bioteknik. Vi har ännu inte lika livskraftiga företag. Vad Europa behöver är fler processer som Uppsala BIO-X där våghalsiga idéer får möta frågorna, inte bara den vanliga europeiska riskbedömningen. Visst behövs tidigt kapital, framför allt till proof-of-concept. Men främst behöver vi processer som hjälper idéerna vidare i affärstänket.

Werner Wolf nämner liknande program i Österrike och Tyskland han också är engagerad i.

– Förhoppningsvis kan mina erfarenheter från dessa program gynna Uppsala BIO-X, och vice versa.

”Vilken oerhörd möjlighet för er!”

Plötsligt är vi inne i nästa område.

– Vet du att om åtta år måste alla bilar till 90 % vara biologiskt nedbrytningsbara, frågar Werner. Vilken oerhörd möjlighet detta är för bioteknikindustrin! Forskare och innovatörer borde fråga bilindustrin nu vad det är de behöver. Svensk bioteknik, och alla era tillgångar av biomassa borde ha en framtid inom detta område.

Hur hinner han ta till sig all ny kunskap och medverka överallt? Kanske är förmågan att njuta av musik en förklaring. Får ni tillfälle, så lyssna gärna till någon av BACH-Orchester Fürstenfeldbrucks inspelningar, där Werner är violinist. ■

Förra året fick Uppsala besked om att två starka forskningsmiljöer beviljats Linnéstöd respektive utsetts till ett Berzelius Center. Nu börjar verksamheterna ta form. För Uppsala BIO är verksamheterna speciellt intressanta. Nära relationer finns till alla, och de bygger på samma grundidé som Uppsala BIO-X. Alltså, börja i behovet och fråga sedan vilka insatser som behövs för att nå fram.

Linnéstödet gick till Uppsala RNA Research Centre och Berzelius centret fick namnet Uppsala Berzelii Technology Center for Neurodiagnostics.

Nya starka forskningsmiljöer i Uppsala

RNAs roll vid infektioner

Uppsala RNA Research Center (URRC) beviljades Linnéstödet. Här samlas forskare vid SLU och Uppsala universitet i arbetet med RNA-molekylernas kemi och biologi. Genom ökad förståelse för RNA-molekylen hoppas man avslöja molekylens roll i bakterie- och virala infektioner.

– Stora delar av mänskligheten är idag svårt drabbade av att vi inte kan hantera virala infektioner och av den ökande floran resistenta bakterier. Det är oerhört komplexa frågeställningar som kräver att vi arbetar över ämnesgränserna, berättar professor Leif Kirsebom, en av initiativtagarna till URRC och prefekt vid Institutionen för Cell och Molekylärbiologi vid Uppsala universitet.

Leif berättar också att man knutit Jonas Åström, Uppsala BIOs processledare till styrgruppen.

– Vi hoppas dra nytta av det breda nätverk Uppsala BIO har inom både universitets- och industrivärlden. För de nya forskare som nu kommer att anställas inom Linnécentret, med utpräglat tvärvetenskapligt uppdrag, är sådana personliga kontakter viktiga, avslutar han. ►

Känsligare diagnos för hjärnans sjukdomar

Ett av målen för Berzelii centret är att utarbeta känsligare analysmetoder för att avslöja sjukdomar som Alzheimer och Parkinson. Kronisk smärta är ett annat område där behovet av känsliga analysmetoder är stort. Berzeliicentret leds av Fredrik Nikolajeff, docent i mikrosystemteknik på Ångströmlaboratoriet. Sedan länge har han intresserat sig för hur mikrosystem kan används i medicinska analysapplikationer, t ex diagnostiska analyschip. Fredrik tog tidigt kontakt med Uppsala BIO, innan centret beviljats medel.

– Det var bra att få stämma av en del tankar med Uppsala BIOs ledning, säger Fredrik. Uppsala BIO är en av VINNOVAs stora satsningar på starka forskningsmiljöer inom VinnVäxt-programmet. De erfarenheter man fått genom lokal samverkan mellan högskola, industri och offentlig sektor ville vi därför ta vara på. Dessutom uppmanades vi att utgå från behoven, och låta detta styra vilka analysmetoder vi skulle satsa på. På så sätt kom vi i kontakt med flera nya partners från sjukhuset vilket lett till att vårt center nu har en bra balans mellan teknik-utveckling och klinisk verksamhet, konstaterar Fredrik.

”Tre starka forskningsmiljöer inom life science. Alla utgår från väsentliga behov, präglas av tvärvetenskap. Och alla med relationer till Uppsala BIO. Det här får vi nog se mer av framgent!”

Jonas Åström, Processledare Uppsala BIO

DIAVIS, Diagnostik vid Inflammatorisk Sjukdom

DIAVIS är en satsning som ännu bara ansökt om medel, och som önskat ett samarbete med Uppsala BIO för att nå ut med sina resultat. Inflammationsforskare vid Karolinska Institutet och Uppsala universitet vill tillsammans med diagnostikföretag förbättra diagnostikmetoderna för olika inflammatoriska tillstånd

– DIAVIS kan bli ett viktigt tillskott till diagnostikprofilen i Uppsala och Stockholm, konstaterar Jonas Åström. Sannolikt kan våra erfarenheter från Uppsala BIO-X komma till nytta. Detta är ju ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt med tydligt fokus på applikationer.

Projektet sökte också en partner som kunde stötta DIAVIS med internationell marknadsföring.

– Vi hade just grundat Stockholm-Uppsala Bioregion, med uppgift att marknadsföra regionens styrkor, säger Jonas, så det passar ju utmärkt. Grupperingen är ett exempel på starka forskningsområden, men också på det goda samarbete mellan industri och forskning som präglar life science i den här delen av världen. ■

Mer information om Linnécentret Uppsala RNA Research Center (URRC) och Uppsala Berzelii Technology Center for Neurodiagnostics hittar du på deras hemsidor:
http://www.urrc-linnaeuscentre.uu.se och **http://www.berzelii.uu.se**

En av landets främsta

Uppsala BIO och UIC bygger ledande inkubator för life science

Ett väl utarbetat program för företagsutveckling, med hänsyn till life science-företagens speciella behov, har utvecklat Uppsala Innovation Centre till en av landets absolut främsta inkubatorer inom området. Samarbetet mellan Uppsala BIO och företagsinkubatorn räknas av många som en av de viktigaste insatserna för innovationer och nyföretagande inom life science.

”Uppsala BIOs satsning på Uppsala Innovation Centre är mycket väl investerade pengar.”

Hans Johansson, VD, Sidec Technologies AB
Uppsala BIOs representant i UICs styrelse

170 procents återbetalning

Sedan nystarten 2004 har UIC utvecklats starkt, och under 2006 var återbetalningen av insatta offentliga medel för life science bolag hela 170 procent. En stark siffra med tanke på de långa utvecklingstiderna i branschen. 15 life science-bolag deltog detta år. Tillsammans omsatte de 17,5 MSEK och hade sammanlagt 31 personer anställda.

Life science har andra behov

Uppsala BIO är en viktig kravställare och partner till UIC. Så är också Uppsala BIO den största regionala finansiären. Kraven på de tjänster som företagsinkubatorn ska kunna tillhandahålla life science-bolagen skrivs in i ett avtal. Regelbundet går man tillsammans igenom hur det går för life science-bolagen, bl a vad som kan vara på väg in från Uppsala BIO-X.

– Här kommer den samlade erfarenhet som vi i ledningsgruppen och våra styrgruppsmedlemmar besitter väl till pass, berättar Jonas Åström. Life science-företag har andra behov än de flesta andra högteknologiska företag. Det handlar inte bara om längre ledtider. Vi måste också hitta rätt typ av coacher, se till att det finns kompetens att arbeta internationellt från första stund m.m.

I Uppsala Innovation Centres hus på Uppsala Science Park finns nästan alla samlade som arbetar med innovationsstöd för life science.

Få kvinnor deltar

Nöjd ska man ändå aldrig vara, trots goda resultat. Det är bl a förvånande få kvinnor som deltar i UICs program.

– Detta måste vi titta närmare på, säger Jonas. Annars riskerar vi att det finns mängder av goda företagsidéer och entreprenörer som vi inte stöder och utvecklar på rätt sätt.

Stort behov av tidig finansiering

Behovet av tidig finansiering är fortfarande skriande stort. Så kallade konceptstudier som kan ligga till grund för beslutet att våga bygga bolag runt en idé, har idag svårt att hitta medel.

– Det här är inte enkelt att lösa, konstaterar Per Bengtsson, VD för UIC. Men tillsammans med STUNS, Innovationsbron, Uppsala BIO med flera har vi under året kommit en bra bit på väg mot en lösning som ska kunna fungera för uppfinnaren, entreprenören och för finansiärerna. Hoppfullt, trots allt!

Under våren fick dessutom Uppsala universitet besked från VINNOVA att man är en av få vinnare av det s.k. nyckelaktörsprogrammet, som ska stärka universitetets arbete med just överföring av forskning mot kommersialisering.

– Det är fantastiskt roligt att Uppsala universitet fått den här möjligheten, säger Jonas och Per. Fler goda idéer kräver naturligtvis ännu mer finansiering, men samtidigt drar en koncentration av bra projekt till sig bra resurser. Det ser lovande ut, konstaterar de båda. ■

”Uppsala BIO är en tydlig krävande partner till UIC. De vakar som hökar över att life science-bolagens behov tillfredsställs och ser till att life science alltid har hög prioritet inom UIC.”

Per Bengtsson, VD, UIC

Det är dags att marknadsföra Stockholm-Uppsala Bioregion mot världen. I maj grundades den nya föreningen Stockholm-Uppsala Bioregion med uppgift att marknadsföra regionen som ledande inom life science. Regionen behöver hela tiden attrahera nya resurser och då måste den synas! Nu sätts gemensamma resurser in från Uppsala BIO, Stockholm Business Region och Biotech Valley i Strängnäs för marknadsföringen.

Världen, här är vi!

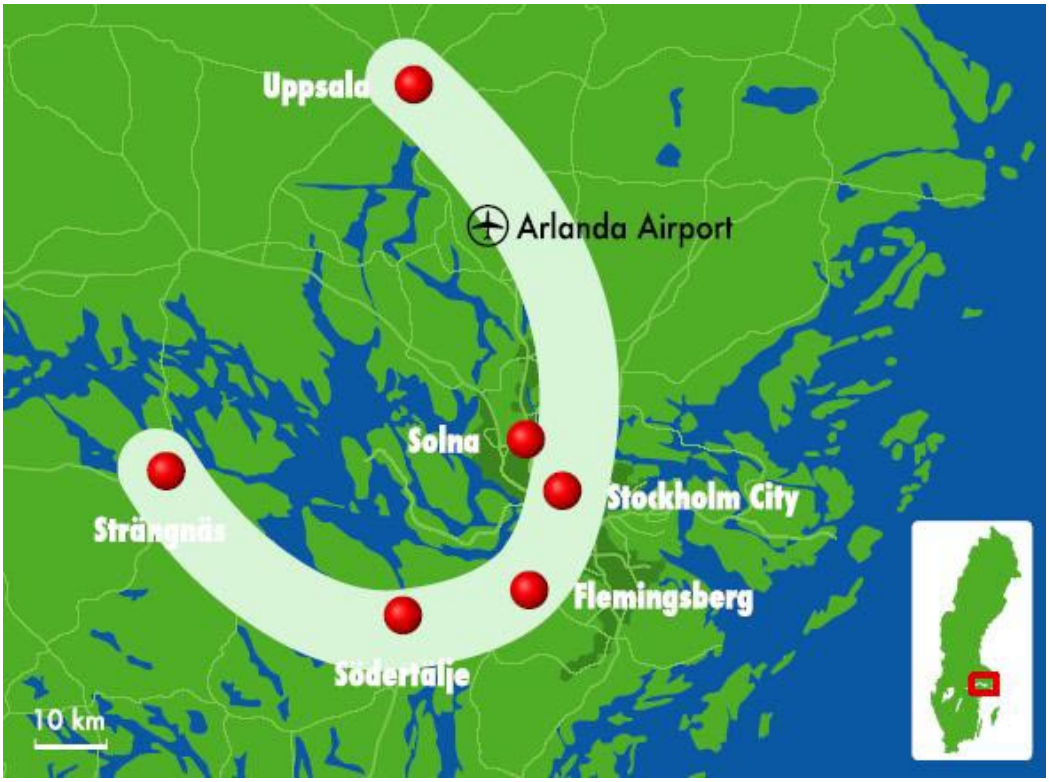

Vilka är kännetecknen?

Om Uppsala är känt för diagnostik och verktyg för läkemedelsutveckling, vilka är regionens kännetecken?

– Att mejsla ut vår profil är ett arbete vi har framför oss, berättar Madeleine Neil, som nu delar sin tid mellan Uppsala BIO och Stockholm-Uppsala Bioregion. Vissa styrkor känner vi väl till, t ex den forskning och utveckling som drivs inom området neurodegenerativa sjukdomar. Men mycket återstår, inte minst de mjuka värdena.

Som exempel nämner hon en nyss genomförd intervjuundersökning där många framhöll det goda samarbetet i Uppsala mellan företagen och mellan företag och forskare.

– Omdömet skulle nog kunna gälla hela regionen, men vi måste leta upp vittnena och exemplen, från Strängnäs i söder till Uppsala i norr.

Vilka vill vi nå?

På agendan står också att tydliggöra bilden av målgrupperna.

– Vi vet ännu lite om vad omvärlden känner till om Stockholm-Uppsala, berättar Madeleine. Den bilden, kombinerat med vad vi vet om investerarbehoven, är grundstenarna för marknadsföringen.

►

”Stockholm-Uppsala är sedan länge en ledande region för life science i Europa, och det är hög tid att världen upptäcker detta.”

Bengt Ågerup, föreningens ordförande, VD och grundare av Q-Med AB.

HK i Uppsala, ny bas i Stockholm

– Stockholm-Uppsala Bioregion kommer att ha sitt huvudkontor i anslutning till Uppsala BIO. Men vi behöver ha en bas i Stockholm också, för att vara där verksamheterna finns, förklarar Madeleine.

Vem som blir verksamhetsledare är ännu inte klart, men rekryteringen har påbörjats.

Snabb start

– Mycket av det Uppsala BIO gjort för att marknadsföra regionen tar vi med till Stockholm-Uppsala Bioregion. Det handlar om presskontakter, databaser och inte minst alla kontakter med intressanta personer i Uppsala, berättar Madeleine, så startsträckan ska inte behöva bli så förfärligt lång.

Synas och höras mer

Uppsala BIO-X, innovationsstöd och kompetensfrågor är program som byggts upp för Uppsalas behov och som fortsätter i Uppsala BIOs regi. Allt mer av detta arbete görs i samarbete med partners i Stockholm och Strängnäs.

– I marknadsföringssammanhang är Uppsala för litet, det är det många som konstaterat genom årens lopp, berättar Madeleine. Många har efterfrågat en enad front från Stockholm-Uppsala, och nu kan vi äntligen börja jobba på det sättet. De lokala noderna, som Biotech Valley och Uppsala BIO, fortsätter sitt arbete och bidrar till att stärka regionen än mer. Men utåt skall vi synas och höras ännu bättre och ännu mer. ■

Stort intresse för Uppsala BIO i Europa

Uppsala och Uppsala BIO syns på den internationella arenan. Regionen, inkluderat Stockholm, har av EU nyligen rankats som den mest innovativa delen av Europa. Detta är kanske en av förklaringarna till det ökade intresset utifrån att komma och se hur innovationsstöd och samarbeten mellan företag och forskning går till här. Samtidigt har media i Europa också i allt högre utsträckning riktat blickarna mot den där staden i norra Europa där det verkar hända så mycket.

– Under våren har vi uppvaktats flitigt, främst för att man vill ha med Uppsala BIO i grupperingar och ansökningar inom FP7, berättar Jonas Åström. Många förslag får vi tacka nej till, men i ett par fall har vi valt att gå vidare, bl a tillsammans med Cambridge och Berlin.

Den ena ansökan gäller 7e ramprogrammets Regions of Knowledge – Bringing the benefits of research to SMEs, och går under namnet TETRIS (Technology Transfer in biotechnology Innovation Systems).

Det handlar om att tillsammans med de deltagande parterna studera modeller för teknologiöverföring och tillgängliggöra forskningsresultat till små och medelstora företag, eller bilda nya bolag. Det långsiktiga målet är att skapa en handlingsplan för effektiv teknologiöverföring i Europa.

Uppsala BIO i europeisk press

Strax före jul kom BIOforum Europe ut med sitt Skandinavien-nummer. I tre stora artiklar uppmärksammades samarbetet runt innovationsstödet, Uppsala BIO-X projektet Camdia (Cancer Marker Diagnostics) och den nya centrumbildningen Uppsala Berzelii Technology Center for Neurodiagnostics.

Camdia stod också i fokus då Clinical Laboratory International ägnade en sektion åt nya metoder och verktyg inom onkologi.

Uppsala BIO-X utlysning av nya projektmedel uppmärksammades förstås av nationella medier. Men upplägget rönte också intresse långt ute i världen, bl a hos GenomeWeb Daily.

Uppsala BIO-X sprids i Europa?

Council of Europan BioRegions (CEBR) uppmärksammade Uppsala BIO-X programmet för ungefär ett år sedan som ett gott exempel. När så 7e ramprogrammet lanserades såg CEBR en möjlighet att titta på om Uppsala BIO-X skulle kunna utvidgas och utvecklas, spridas till andra europeiska regioner.

Naturligtvis kommer även liknande program från andra regioner att ingå. Detta ger Uppsala BIO ett speciellt bra tillfälle att förmedla de modeller för teknologiöverföring och tillväxt som finns inom Uppsala BIO-X programmet samt Uppsala Innovation Centre. ►

”Från att ha gått och knackat på och bett om att få komma med är det nu allt fler som spontant kontaktar oss och vill höra om hur vi arbetar.”

Jonas Åström, Processledare Uppsala BIO

Uppsala BIO har också valt att gå vidare med en ansökan från en gruppering som kallar sig ”BIOPININ”, lett från Israel. De fokuserar på att möjliggöra och förbättra samarbeten mellan life science-företag i olika europeiska regioner, och arbetar alltså med projekt i ett senare skede än TETRIS.

Delegationer på besök

Under första halvåret 2007 har ett tiotal utländska delegationer från Israel, England, Belgien och Holland besökt Uppsala BIO. Ofta har syftet varit att lära mer om Uppsala BIO-X och om innovationsmiljön runt Uppsala Innovation Centre. Inbjudningar har också kommit att presentera regionen och arbetet med innovationer. Under några intensiva veckor i vår stod de Svensk-Amerikanska Handelskamrarnas Entreprenörsdagar, European symposium of the protein society samt European society clinical investigation på programmet.

Hämtar hem mer kunskap

– Genom dessa samarbeten skapar vi ett internationellt nätverk och får också lite resurser för att hämta hem ännu mer kunskap och expertis till vår egen innovationsmiljö i Uppsalaregionen, avslutar Jonas Åström. ■

”Initiativ som Uppsala BIO är viktiga för Sverige. Genom att ta ett samlat grepp om ett kompetenskluster underlättas arbetet med att stimulera tillströmning av både människor och kapital till Sverige. Samarbetet med regioner och klusterinitiativ på nationell och internationell nivå är avgörande i mitt dagliga arbete.”

Ylva Williams, Ansvarig för ISAs life science-projekt

© Fulltank

Journalister häpnade över Linnés arv

Även om merparten av de journalister som Linnéjubileet drog hit till Uppsala var här för att rapportera om kejsare och kungligheter fanns också ett tillfälle att sprida bilden av Uppsalas life science.

Ett tjugotal journalister från Nordamerika, Europa, Asien och Australien passade på att fördjupa sig i det moderna Uppsalas life science. Och det var ett fantastiskt program de bjöds på!

Ny atlas – över proteiner

Från Rudbecklaboratoriet berättade Fredrik Pontén om kartläggningen av människans proteiner. Intresset var stort för möjligheterna som protein-atlasen öppnar för utveckling av nya läkemedel och diagnostikmetoder. Ett exempel är Uppsala BIO-X projektet CAMDIA.

Projektledaren Anders Alderborn berättade om de framsteg som CAMDIA nu gjort för att så småningom kunna erbjuda sjukvården en snabb och säker metod för att diagnostisera i första hand tjocktarmscancer. När slipper vi rektoscopin, undrade journalistkåren. Nja, konstaterade Anders, i första hand ser vi den här metoden som ett komplement, för att färre personer ska behöva genomgå den obehagliga rektoscopin.

Säkra bevis – från Linnés tid

Marie Allens berättelse om hur hennes grupp använder modern DNA-teknik i jakten på brottslingar är lika fascinerande varje gång. Hur man säkrat bevis i aktuella mordrättegångar berör, oavsett varifrån i världen man kommer. Allens grupps unika möjligheter att också kunna lösa historiska gåtor och tvister sprids nu i medier över världen.

Uppföljning av cancerbehandling

AroCells verktyg för att följa upp cancerbehandling, en avknoppning från SLUs verksamhet väckte också vederbörligt intresse. Är detta första steget mot egenvård av cancer, frågade någon framsynt.

Blod för cellterapi

När Sarah Bork berättade om den utveckling som GE Healthcare nu driver för att kunna rena och bevara navelsträngsblod för framtida cellterapi, då haglade frågorna. Debatten om vem som ska få lagra renat navelsträngsblod är mindre aktiv i Sverige än i exempelvis USA och Australien.

Kö till allergitestet

Journalistgruppens dag avslutades hos Phadia. Nästan alla känner någon som är allergisk, eller har en allergiker i familjen. Frågan är aktuell, överallt. Intresset för allergi och astma, och varför testning har betydelse, höll på att stjälpa hela tidsplanen. Hur många, och vilka av besökarna som är allergiska vet vi inte. Men vi vet att nästan alla tog chansen att ta reda på hur det stod till med allergin med hjälp av Phadias snabbtest och över en avslutande kopp kaffe.

Lyckat!

Ett gäng rätt trötta men oerhört nöjda journalister dåsade på bussen in mot centrala Uppsala och invigningen av festligheterna. De hade fått med sig ny kunskap om en rad intressanta områden, och de visste var de kunde hämta ännu mer information.

Pressutflykten var ett samarbete med Uppsalas Linnéfirande och alla medverkande talare och företag. Tina Zethraeus, pressansvarig för Linnéfirandet, konstaterade efteråt att hela programmet varit mycket lyckat.

– Journalisterna fick med sig en bild av ett modernt life science Uppsala, som förvaltar Linnés arv och rykte väl. ■

Att trimmas i projektledning är inte bara tufft utan också riktigt roligt, tyckte blivande civilingenjörerna Oscar Patriksson, Lisa Hemmilä, Martin Westberg och Per Jungnelius Foto: Martin Cejie.

Prepared for life (science)

Att förbereda studenter för arbetslivet

Det är en till synes vanlig dag på Biomedicinskt centrum vid Uppsala universitet. Två grupper studenter, ovanligt formellt klädda, sitter i en föreläsningssal tillsammans med tre lite äldre personer, lika ovanligt formellt klädda. Två studenter kör en PowerPoint-presentation och presenterar sig och sitt fiktiva företag Prosol. De använder ett affärs- och företagsspråk som sällan hörs i detta hus och beskriver affärsstrategier, planer och prognoser med en proffsighet som skulle passa på vilket bioteknikföretag som helst. Vad är det egentligen som pågår?

Det är fjärde dagen i ett pilotprojekt som går ut på att lära studenter inom bioteknik att jobba i projekt, arbeta och kommunicera i grupp och tänka affärsmässigt, för att därigenom förbättra sina chanser på arbetsmarknaden. Projektet drivs av Uppsala BIO och Uppsala universitet tillsammans.

Respons kommer från de tre besökarna:

– Materialet är inte så lättläst, jag vill kunna göra en snabb bedömning av kostnaderna till exempel.

– Ni måste kunna lämna kopior på presentationen.

– Det är mycket bättre än första gången. Trovärdigt!

Besökarna på kursen är erfarna personer från life science-industrin i Uppsala, med bakgrund som VD, projektledare m.m. En av dem är Rhiannon Sanders från Uppsala BIO:

– Det vi lär ut här till studenterna är just det som företagen ofta nämner som viktigt och önskar förbättring på när det gäller studenternas färdigheter.

12 dagars träning

Torgny Fornstedt på Uppsala universitets avdelning för ytbioteknik är initiativtagare till denna unika satsning, och fick 250 000 kronor från universitetet i stöd. En klass civilingenjörsstudenter har i tre omgångar genomgått fyra dagars träning, som ett moment i kursen proteinbioteknologi. Förutom praktisk träning har de också fått handledning från företrädare för arbetslivet.

För Torgnys del började det med en föreläsning av Leif Andersson, ansvarig för Uppsala BIOs utbildning i ledarskap för projektledare. Torgny insåg hur nyttigt just detta skulle vara för studenterna.

Vad vill industrin ha?

En kontakt med Uppsala BIO, och så var arbetet igång. En rad frågor krävde svar. Är det detta industrin vill ha? Vem kan vi kontakta för att få input? Vilka kan intyga att så här ser behovet ut? Kan ni hjälpa oss med att sätta ihop en ansökan snabbt?

Inom mindre än en vecka var Torgny Fornstedts ansökan på plats. Så väl fungerar Uppsala BIOs nätverk!

Vad tyckte studenterna?

Ett värdefullt program med mycket hög kvalitet. Detta är förmågor man skulle ha haft stor nytta av även under utbildningen, det borde nästan ha lagts in tidigare. Så kan man sammanfatta studenternas synpunkter. Några tyckte dock att första uppgiften var för stor att kunna lösas på så kort tid.

– Det här är den normala situationen ute i arbetslivet, konstaterar Rhiannon Sanders från Uppsala BIO. Det var själva tanken att man skulle uppleva det som stressigt och behöva prioritera. Då är man tvungen att dela upp uppgiften och arbeta effektivt i grupp.

Moment i fler kurser

Nu satsar Uppsala BIO på att sälja in denna succé som ett moment i fler kurser. Ett tydligt intresse finns, liksom förståelsen för hur viktigt det är att bredda studenternas kompetens. ■

Fullsatt!

Uppsala BIOs och Naturvetareförbundets Karriärdagar fullsatta, igen

I mars var det dags igen för ”Uppsala BIOs Karriärdagar”, för tredje året i rad och lika populära som tidigare.

Temat denna gång var ”HUR man söker jobb”. Intervjuteknik och hur man skriver en bra CV men också en hel del exempel på olika karriärvägar och talarnas egna berättelser om hur de själva har hamnat där de är idag. Under dagen fanns även möjlighet att träffa personer från några av Uppsalas life science-företag, bland andra GE Healthcare och AMO Inc.

”Ni kan göra vad som helst”

Huvudbudskap var att ”ni är riktigt duktiga och kan göra vad som helst!” Rhiannon Sanders från Uppsala BIO öppnade med två nyckelfrågor: ”Vem är jag?” och ”Vad vill jag?” Deltagarna fick viss vägledning under dagen i hur man kan hitta svaren.

Karriärcoacher drog

Precis som tidigare år blev passen med karriärcoacherna fullbokade nästan på en gång efter att första inbjudan hade gått ut.

– Det finns ett stort intresse av att diskutera karriärtankar, både bland studenter och långt mer erfarna personer. Denna sorts rådgivning är en bristvara. Studenter får för lite kontakt med arbetsgivarna utanför universiteten och för lite information om företag som arbetsmarknad. Som arbetssökande akademiker är man helt enkelt utlämnad till sina egna initiativ och kontakter, konstaterar Rhiannon Sanders.

Samarbete med Länsarbetsnämnden

Frågan om akademikernas anställbarhet har varit en viktig fråga för Uppsala BIO under det gångna året, och har bl a resulterat i ett mycket aktivt samarbete med Länsarbetsnämnden i Uppsala.

Mohammed Homman, VD Vironova, berättade livfullt om erfarenheterna att som ung doktorand också starta sitt eget företag.

Idag består detta främst av att vi berättar om hur arbetsmarknaden ser ut och beskriver utbildningar och typiska arbetsuppgifter för de med en bioteknisk bakgrund.

– Jag kan bidra med många erfarenheter från alla mina år och olika positioner inom både forskning och företag, berättar Rhiannon Sanders.

Under hösten startar så äntligen ett ”bioteknik-branschråd” i Länsarbetsnämndens regi för att säkerställa kontakt mellan Länsarbetsnämnden och arbetsgivarna i Uppsala.

Uppsala BIO en viktig länk

Rhiannon Sanders är styrelseledamot i Naturvetareförbundet och driver även där frågan om studenternas behov av stöd inför inträdet i yrkeslivet.

– Frågan är faktiskt aktuell för studenter inom life sciences över hela landet. Vi kan konstatera att behovet av förbättrad karriärrådgivning och stöd är stort. Men en enkel lösning är svår att hitta, framförallt då de flesta av universitetslärarna inte har kontakt med den industriella arbetsmarknaden själva. Här spelar Uppsala BIO en avgörande roll med egen erfarenhet av branschen och ett stort kontaktnät. Kontaktförmedling är en stor del av vårt arbete.

Hur man förbereder studenter för arbetsmarknaden kommer att fortsätta vara en nyckelfråga för kompetensförsörjning inom Uppsala BIO under resten av 2007. ■

En annorlunda life science-stad

Uppsala är speciellt. Det menade majoriteten i en enkät om Uppsalas life science som presenterades för ett år sedan. Man pekade på samarbeten över gränserna och många menade att Uppsalas innovationskraft var som starkast inom diagnostik och biotekniska verktyg.

CINDs* kartläggning av samtliga registrerade bolag som genomförts under våren för Uppsala BIOs räkning bekräftar bilden. Profilen på Uppsalas life science-sektor är annorlunda jämfört med övriga Sveriges.

* CIND, Centre for Research on Innovation and Industrial Dynamics.

Fortfarande dominerar verksamheter inom biotekniska verktyg, med över en tredjedel av alla anställda, men andelen har minskat. I stället har andelen av de industrianställda inom diagnostik och medicinsk teknik ökat.

Jämfört med övriga landet sticker framförallt diagnostik och biotekniska verktyg ut som riktigt tunga delsektorer, vars omsättning dessutom ökat de sista åren. Phadia respektive GE Healthcare dominerar förstås, men man ser också en tillväxt av innovativa nystartsbolag runt Uppsala Innovation Centre.

– Nu försöker vi titta lite närmare på om vi också kan kategorisera forskningen vid Uppsala universitet och SLU på liknande sätt, berättar Madeleine Neil. Det är inte en självklar övning eftersom mycket är grundforskning med många möjliga tillämpningar. Men vad vi kunnat se så här långt är just biotekniska verktyg och diagnostik möjliga användningsområden för mycket av forskningen.

Så visst hade man rätt när man svarade att Uppsala är en annorlunda life science-stad. ■

Andel anställda per delsektor

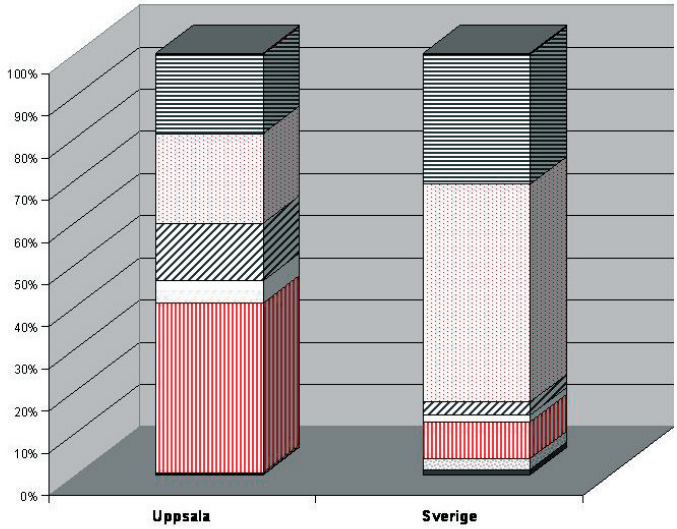

Källa: CIND och Vinnova.

Uppsala BIOs databas, som Linn Ivarsson uppdaterat, omfattar kontaktuppgifter till life science företagen i Uppsala, och en kort beskrivning av deras verksamhet. Databasen är en del i ett skandinaviskt samarbete, och finns på Uppsala BIOs hemsida, www.uppsalabio.com

Linn sommarjobbar för 181 life science-företag

Några siffror

Under våren har Uppsala BIO gjort en genomgång av bolag i Uppsala län som uppgivit att de arbetar inom life science. Det är 181 life science-bolag, allt från enmansbolag till GE Healthcare med över 1100 anställda. Tittar man på delsektorer bland Uppsalas life science-företag är det sektorn biotekniska verktyg som dominerar, med 35 % av samtliga industrianställda. Mycket stor är också diagnostiksektorn med 14 % av de anställda inom industrin, jämfört med endast 3 % i hela landet.

Linn Ivarsson, snart färdig 24-årig civilingenjörsstudent i molekylär bioteknik, sitter i ett kontorsrum på Uppsala Innovation Centre och knappar för fullt in data åt Uppsala BIO. Det är hennes sista dag på tre veckors sommarjobb och hon håller på att få de sista bitarna på plats.

Vad gör du egentligen, Linn?

– Jag går genom informationen i Uppsala BIOs företagsdatabas och korrigerar och uppdaterar. Uppgifter hinner ändras snabbt. Jag kompletterar med de nya företag som dök upp i vårens undersökning och jag kontaktar vissa företag för att få information. Just nu måste jag vänta tills alla har kommit in med svar.

Vad är detta för databas?

– Det är den externa företagsdatabas som finns på Uppsala BIOs hemsida. Där presenteras samtliga företag som vill delta med kontaktuppgifter och en kortare verksamhetsbeskrivning. Företagsdatabasen byggs upp tillsammans med andra regioner i Skandinavien och Baltikum, och börjar bli en viktig källa för kontakter med life science i vår del av världen.

Hur kom du i kontakt med Uppsala BIO för att få jobbet?

– Jag har vetat länge att Uppsala BIO finns och ungefär vad de gör. På kurser under min studietid har vi fått träffa de personer som kör projektet och andra har nämnt att det finns. Uppsala BIO är ganska så aktivt och jag tyckte att det lät mycket intressant. Jag mejlade Rhiannon Sanders för länge sedan med en intresseanmälan på sommarjobb och hon kom ihåg mig! ■

Kammaren i Riksdagshuset
Foto: Melker Dahlstrand

Ja, vi behöver politikerna!

Ofta undrar politikerna själva om de kan bidra till Uppsala BIOs process – och i så fall hur. Det är en viktig fråga som tyder på att uppdraget tas på allvar.

Lokala beslut viktiga

På nationell nivå fattas beslut om forskningspolitik och skatteregler som lägger grunden för life science-sektorns tillväxtmöjligheter i Sverige. Regionalt diskuterades under våren Akademiska sjukhusets roll som tillväxtmotor för regionen och för landet. Lokalt i Uppsala kan beslut om detaljplaner för bostäder och ambitionsnivån för skolorna vara helt avgörande för var en investering landar.

Det är få sektorer som är så beroende av politiska beslut som life science-sektorn. Därför är relationen till ”våra” politiker viktig.

Möten för ömsesidig förståelse

Uppsala BIOs styrgrupp träffar regelbundet kommunstyrelsens arbetsutskott. Senast skedde detta i maj 2007. Det är tillfällen då Uppsala BIO kan berätta om vad life science betyder för Uppsala i form av jobb, intäkter och för Uppsalas identitet. Det är också tillfällen då Uppsala BIO får insyn i åtminstone delar av det komplexa arbete som ligger bakom kommunala beslut och utvecklingsplaner.

– Att förstå varandras arbetsvillkor är en nödvändig grund för att kunna påverka, konstaterar Lars Hagel, Uppsala BIOs ordförande och en av de styrgruppsmedlemmar som gärna lyfter skolfrågorna. Hur ska ett globalt företag våga satsa i Sverige om kommunen nedrustar skolarnas kemilaboratorier, undrar han rättmätigt med jämna mellanrum.

Madeleine Neil har en annan käpphäst.

– Vi behöver att våra lokala politiker står upp och berättar för världen att ”Jag är borgmästare för Uppsala i en av världens ledande life science-regioner”, att man visar upp sig, sin region och sin stolthet. Det betyder enormt mycket i internationella sammanhang, konstaterar hon.

”Riksdagsträff”

På nationell nivå behöver Uppsala-regionen politiker som kan sin life science-sektor, och förstår vad den betyder för hela landets tillväxt. I maj träffade Uppsala BIO så gott som alla Uppsala läns riksdagsledamöter i ett möte arrangerat av Regionförbundet.

– Regionförbundet hade förberett detta möte oerhört väl, berättar Jonas Åström, och uppslutningen var stor. Det saknas verkligen inte intresse för life science eller för innovationsfrågorna bland våra riksdagsledamöter, konstaterar han vidare, men det är inte lätt för den enskilde ledamoten att ha överblicken. Riksdagspolitikerns vardag är ett sammelsurium av olika frågor, från postlådor i Årböle till förhandlingar i konstitutionsutskottet.

– Vi kan hjälpa våra politiker med kunskap om en av landets viktigaste tillväxtsektorer och till kontakter direkt med forskare och företag, säger Jonas, och vi gör det gärna.

En investering för framtiden

Till hösten ser Uppsala BIO fram emot fortsatta kontakter med enskilda riksdagsledamöter för att utbyta kunskaper, erfarenheter och kontakter. Mötena med Kommunstyrelsen och med Regionförbundet rullar vidare.

– Vi är på väg att bygga upp ett unikt bra samarbetsklimat här i Uppsala, tror Lars Hagel. Det tar tid men är en avgörande investering för framtiden! ■

Varför är ni medlemmar i Uppsala BIO?

Vi ställde frågan till några personer från olika verksamheter i Uppsala

Björn Ekström, VD Olink
”Vi vill gärna delta i det dynamiska och välfungerande nätverk av kommersiella organisationer och akademiska forskare som Uppsala BIO representerar. Dessutom är de projekt som drivs inom ramen för Uppsala BIO-X intressanta och av potentiellt stort värde för oss.”

Lisa Sennerby-Forsse, Rektor SLU
”Uppsala Bio är ett bra exempel på en långsiktig satsning av samhälle, näringsliv och universitet gemensamt för att stimulera forskningen att leda fram till nya innovationer och produkter, och för att ge uppslag till framtida forskning.”

Lars Hagel, Dir. External R&D Collaborations, GE Healthcare AB
”GE-Healthcare vill bidra till att Uppsala även fortsatt har en vital och högklassig forskningsmiljö.”

Catharina Blom, Regiondirektör, Regionförbundet Uppsala län
”Det är ingen slump att Uppsala BIO finns i just den här regionen. Den region som i det här fallet utgörs av Uppsala respektive Stockholms län ger optimala förutsättningar för utveckling av bioteknikssektorn. Regionförbundet Uppsala län arbetar för att Uppsala län ska fortsätta att vara en av Europas mest dynamiska tillväxtregioner och har ett särskilt ansvar för att se till att det finns bra infrastruktur och kommunikationer, avgörande framgångsfaktorer för företagen i Uppsala län. De medel för utveckling som Regionförbundet förfogar över ska användas där vi ser störst uppväxlingspotential i form av tillväxt och fler jobb. Vår medverkan i Uppsala BIO är väl investerade resurser.”

De räknar forskare

Om CINDs roll för lärande och indikatorer

Uppsala BIO har på kort tid kartlagt alla verksamma företag inom life science i Uppsala. Det har skett med CINDs hjälp, ett företag som följer industriella klusters utveckling. Tidigare har Uppsala BIO undersökt vad som händer med studenter från olika utbildningsprogram efter examen, även det i samarbete med CIND. Uppgifter som var värdefulla när det gällde att välja insatser inom kompetensområdet.

Nu är det dags att följa även forskarna. I samarbete med universiteten kartlägger CIND forskargrupper med kopplingar till life science. Genom en så grundlig kartläggning av life science sektorn kan man följa utvecklingen över tiden.

Dr Per Lundequist, forskare vid Centre for Innovation and Industrial Dynamics, får fatt i ytterligare uppgifter om Uppsalas life science sektor.

VINNOVA kräver att samtliga VinnVäxt-initiativ har en process för uppföljning och lärande. Uppsala BIO och CIND, Centre for Research on Innovation and Industrial Dynamics, är två nästan jämngamla initiativ. CINDs intresse att följa industriella kluster och betydelsen av initiativ som Uppsala BIO gjorde dem till en utmärkt partner för just uppföljning och lärande.

Arbeta med rätt frågor

– Ett skäl till att vi vill följa utvecklingen är att verifiera att vi arbetar med rätt frågor på rätt sätt inom Uppsala BIO, förklarar Jonas Åström. Uppsala BIOs uppgift är att förbättra miljön omkring företag och forskning i Uppsala, och medverka till att rätt förutsättningar för nyinvesteringar och expansion råder. Förhoppningsvis ska det på sikt bidra till fler företag, fler arbetstillfällen och ökad omsättning.

Att se trenderna

CIND arbetar med liknande uppdrag på andra håll i landet, och har också internationella samarbeten som bidrar med väsentliga erfarenheter till analysarbetet.

– Vi försöker alltid tolka verkligheten bakom statistiken, att se kvalitativa förändringar, berättar Per Lundequist på CIND. Enkäterna är ett viktigt verktyg och komplement, och speglar människors bild av den region man arbetar i. Vår uppgift är att hjälpa Uppsala BIOs projektledning att se trenderna, och att styra rätt.

Fler jobb har skapats

– Att kunna ge tydliga svar på omvärldens frågor om life science-sektorn i regionen är en viktig del i att marknadsföra regionen, berättar Jonas Åström. De företagsdata som tagits fram under våren, visar att Uppsala tagit igen mer än samtliga de arbetstillfällen som förlorades i och med Pfizers nedläggning av verksamheten i Uppsala. De visar också att Uppsalas life science-profil är unikt stark inom områdena verktyg för utveckling och produktion av läkemedel (”Biotekniska verktyg” i statistiken) och inom diagnostik. Tack vare samarbetet med CIND får vi säkrare beslutsunderlag för Uppsala BIOs arbete, och blir allt bättre på att bygga bilden av Uppsalas styrkor mot omvärlden. ■

Vad fick er att flytta hit?

Staffan Snis, Connect Uppsala, arrangerade BIO-Puben tillsammans med Uppsala BIO.

Vi hade sedan en tid behov av större lokaler och i Uppsala Business Park finns lokaler som är mycket väl anpassade till vår verksamhet. Här finns en fungerande infrastruktur och området ligger mycket bra till, och det är viktigt för ett litet företag. Dessutom har vi stor glädje av närheten till kollegor i andra life science-bolag.

Ingegerd Larsson, VD för Medeca Pharma AB, ett av företagen som nyligen flyttat till Uppsala Business Park.

BIO-pub hos Klövern

Branschskvaller-kväll

Januarikvällen var riktigt kall, och blåsten över Uppsalaslätten var precis så bitande som vi velat glömma. Uppsala Business Parks BIO-pub kändes istället varmt välkomnande för de över 100 deltagarna som stampade av sig snön i farstun.

Uppsala Business Park är det nya namnet på det gamla välkända området, och nu var det hög tid att presentera verksamheten tyckte nya fastighetsägaren Klövern. Och vad är bättre tillfälle än en BIO-Pub?

– Hur många har arbetat här tidigare, inledde Madeleine Neil, för kvällen Pubmästare, med att fråga. En skog av händer åkte upp i luften. Nu ville man höra om framtidsplanerna för området.

Klöverns Gustaf Hermelin kunde berätta att ungefär 50 % av ytan idag är uthyrd. Och nu börjar efterfrågan på lokalerna märkas. Planer finns även på att erbjuda labhotell för mindre företag.

Branschskvaller var förstås också en viktig ingrediens under hela kvällen, och lite av meningen med BIO-pubarna. Att i lättsam form få nya kunskaper och kunna underhålla nätverket av kontakter betyder mycket för många i branschen. Därför är BIO-pubarna viktiga för Uppsala BIO. ■

UPPSALA BIO
THE LIFE SCIENCE INITIATIVE

Ägare

ALMI Företagspartner Uppsala AB
AlphaHelix AB
Advanced Medical Optics AB
AroCell AB
Biotage AB
Connect Uppsala
Denator AB
Doxa AB
GE Healthcare Bio Sciences AB
Handelskammaren
Innovationsbron i Uppsala
MikroKemi AB
Olink AB
Orexo AB
Phadia AB
Pharma Consulting Group AB
Q-Med AB
Regionförbundet för Uppsala län
Semcon AB
Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU
Solvay Pharma AB
Statisticon AB
Svanova Biotech AB
Uppsala kommun
Uppsala universitet
Uppsala Akademiska Sjukhus
Uppsala universitet Utveckling AB
VINNOVA
Åmic AB

Partners

Klövern AB
ATEA AB
Proffice AB

Kontakt

Jonas Åström
Telefon 018-57 23 49
jonas.astrom@uppsalabio.com

Rhiannon Sanders
Telefon 018-57 23 54
rhiannon.sanders@uppsalabio.com

Madeleine Neil
Telefon 018-57 23 53
madeleine.neil@uppsalabio.com